

ПРИРОДА-НАШ СПІЛЬНИЙ ДІМ

Синій Вир

Регіональний еколого-освітній часопис

Озеро Синевир - водно-болотне
угіддя міжнародного значення
(Рамсарська конвенція)Озеро Синевир - одне із семи
природних чудес України

Газету засновано 21 березня 2001 року

Грудень, 2023 р.

№ 12 (356)

Працівники НПП «Синевир» надають підтримку нашим воїнам і на передовій, і в тилу

Про те, як природа лікує пов'язані з війною травми та які природоохоронні ініціативи варто розвивати навіть за таких складних часів, в інтерв'ю «Голосу України» розповідає директор парку, депутат Закарпатської обласної ради Микола ДЕРБАК.

Важкі випробування війною — це й сходинка до нових висот у службінні людям і природі — Миколо Юрійовичу, на жаль, другий рік триває велика, неспровокована і широкомасштабна війна України із загарбником. Відомо, що очолюваний вами нацпарк увесь цей час сприяє захисникам чим може. Розкажіть про це докладніше...

— В умовах війни моя роль і всього нашого колективу — підтримувати і розвивати ініціативи, спрямовані на захист довкілля, а також якомога більше підтримувати ЗСУ. Втім, зважаючи на важкі воєнні часи, приділяємо особливу увагу роботі з науковцями, екологами і волонтерами безпеці та збереженню видового складу рослин і тварин на території парку.

Важкі випробування війною — це й сходинка до нових висот у службінні людям і природі — Миколо Юрійовичу, на жаль, другий рік триває велика, неспровокована і широкомасштабна війна України із загарбником. Відомо, що очолюваний вами нацпарк увесь цей час сприяє захисникам чим може. Розкажіть про це докладніше...

— В активно співпрацюю з військовими підрозділами та допомагаю в забезпеченні їхніх потреб. Разом із колегами-волонтерами створюємо систему логістики для пересилання необхідних ресурсів на передову. Також для воїнів, які повертаються з передової, та їхніх сімей, запровадили безоплатні відвідини цікавих місць, туристичні походи і змістовний відпочинок у парку.

Сподіваюся, наша діяльність може

від матеріальної підтримки і закінчується психologічною.

Враховуємо всі аспекти, які можуть полегшити важке життя українських воїнів, щоб вони могли сконцентруватися на своїй місії — захисті країни.

У національному парку, який, на

щастя, територіально віддалений від зони бойових дій, четверо співробітників одягли військову форму та стали на захист держави.

На жаль, один з них — Микола Ярема, який до фронту займав посаду начальника природоохоронного науково-дослідного відділення (ПНДВ), загинув, троє продовжують воювати.

Фронтовика Василя Поповича, я взяв на роботу інспектором Остріцького ПНДВ. Військова служба Василя була періодом важких випробувань на сході, але він повернувся додому з непохитним прагненням служити своїй країні. Вирішив використовувати свої знання та досвід для допомоги парку. Його історія — це свідчення того, що важкі воєнні випробування можуть виявитися схоженням до нових висот та служіння людям і природі.

— Ви особисто кілька разів їздili на схід, аби привезти допомогу і підбадьорити земляків...

— Коли схід України перетворився на поле бою, я не один раз організовував усе необхідне і виїжджав туди зі своїми партнерами-волонтерами, щоб особисто привезти допомогу своїм землякам та їхнім побратимам, які переживали найважчі часи. Мої поїздки на передову не обмежувалися лише розподілом допомоги. Разом із партнерами приносили слово підтримки та надії, які є вкрай необхідними у такий тяжкий час.

Саме в ці моменти важливо висловлювати подяку і підбадьорити воїнів. Там, на фронті, вивчав потреби, допомагав вирішувати конкретні проблеми, які виникають у військових. Вважаю, що постійна готовність допомагати та об'єднувати людей — це нині важлива місія, а волонтерська діяльність слугує ефективним інструментом у боротьбі за єдність і становлення нації.

Продовження на 2 стор.

волонтерами безпеці та збереженню видового складу рослин і тварин на території парку.

Окрім того, активно залучаємо громадськість, місцевих жителів до участі в заходах з охорони природи, підтримуємо освітні екологічні ініціативи.

У вирі широкомасштабного вторгнення окупантів наша роль — допомагати українським воїнам, намагається хоч трохи полегшити життя, забезпечити комфорт і безпеку тим, хто стоїть на передовій.

Ми визначили певні механізми для надання такої допомоги, починаючи

з духом і захоплені природою. У національному парку, який, на щастя, територіально віддалений від зони бойових дій, четверо співробітників одягли військову форму та стали на захист держави.

На жаль, один з них — Микола Ярема, який до фронту займав посаду начальника природоохоронного науково-дослідного відділення (ПНДВ), загинув, троє продовжують воювати.

Фронтовика Василя Поповича, я взяв на роботу інспектором Остріцького ПНДВ. Військова служба Василя була періодом важких випробувань на сході, але він повернувся додому з непохитним прагненням служити своїй країні. Вирішив використовувати свої знання та досвід для допомоги парку. Його історія — це свідчення того, що важкі воєнні випробування можуть виявитися схоженням до нових висот та служіння людям і природі.

— Ви особисто кілька разів їздili на схід, аби привезти допомогу і підбадьорити земляків...

— Коли схід України перетворився на поле бою, я не один раз організовував усе необхідне і виїжджав туди зі своїми партнерами-волонтерами, щоб особисто привезти допомогу своїм землякам та їхнім побратимам, які переживали найважчі часи. Мої поїздки на передову не обмежувалися лише розподілом допомоги. Разом із партнерами приносили слово підтримки та надії, які є вкрай необхідними у такий тяжкий час.

Саме в ці моменти важливо висловлювати подяку і підбадьорити воїнів. Там, на фронті, вивчав потреби, допомагав вирішувати конкретні проблеми, які виникають у військових. Вважаю, що постійна готовність допомагати та об'єднувати людей — це нині важлива місія, а волонтерська діяльність слугує ефективним інструментом у боротьбі за єдність і становлення нації.

Ведмідь Балу — новий гость РЦБВ

Шестиричний ведмідь Балу, який поповнив родину клишоногих у Реабілітаційному центрі бурого ведмедя (РЦБВ) НПП «Синевир» зараз перебуває у карантинній зоні, де проходить своє психологічне відновлення. Фізичний стан його задовільний. Жаво звикає до місцевості парку та природньої інфраструктури, де умови, ландшафт та клімат є саме тим середовищем, яке найкраще підходить для існування та збереження цієї видової групи ведмедів.

Нагадаємо, що цього ведмедя додправлено із зоокутка хмельницького парку імені М.Чекмана, де за дорученням Міністра захисту довкілля та природних ресурсів України Руслана Стрільця були перевірені умови утримання тварини у цьому парку відповідно до вимог Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження», де виявлені порушення.

Отже, така зміна умов утримання тварини стала можливим завдяки спільним зусиллям Міністерства довкілля, місцевої влади та Центру реабілітації бурого ведмедя нацпарку.

РЦБВ НПП «Синевир» - місце із усією природньою інфраструктурою, де сьогодні разом з Балу проходять адаптацію та лікування 31 клишоногий. Тут новому гостю забезпеченено максимальні умови для його фізичного і психологічного відновлення, фахівці центру навчатъ його різним навичкам, які потрібні для його виживання у дикій природі.

Мар'яна Печкан,
фахівчиня відділу ЕОР

— Майже рік тому в інтерв'ю «Голосу України» ви сказали, що на початку війни зібрали всі сили в кулак і допомагали переселенцям, чим могли. Де ці люди зараз, знайшли прихисток тут чи поїхали? Підтримуєте з ними зв'язок?

— Від самого початку війни наш колектив об'єднався, щоб допомогти переселенцям усім, чим міг. Відтак багато з цих людей стали невід'ємною частиною спільноти парку, знаходячи тут не лише прихисток, а й нову родину.

На той час, коли війна в Україні тільки почалася, національний парк став не тільки місцем відпочинку і збереження природи, а й центром допомоги для тих, хто втратив свій дім через воєнні дії. Наші працівники доклали всіх зусиль для забезпечення переселенців житлом, продуктами та необхідними речами. Дбали про них, піднімали дух, допомагали налагодити тимчасовий побут, знайти в собі сили пережити складні випробування.

Нині переселенці, якими ми опікувалися, після тривалого перебування в НПП «Синевир», повернулися у рідні краї, а частина вирушила за межі країни. З деякими з цих людей підтримуємо зв'язок.

— Незабаром 2023-й рік стане історією і ще одним великим доказом, що українці хоробро й мужньо відбивають агресію. Але з фронту повертаються солдати, котрим потрібні реабілітація, перепочинок, перезавантаження...

— 2023-й увійде в історію як період, коли Україна, попри випробування війною, продовжила свій геройчний опір агресії. Тепер, коли триває активна фаза боротьби, ми дбаємо про відновлення хлопців, які повертаються з фронту. Й одним із засобів цієї реабілітації є туризм у Карпатах. І саме мандрівка Карпатами виявляється неоціненою можливістю для них перепочити, перезавантажити свої емоції та знову знайти себе в оточенні природи.

Інфраструктуру та сервіс для туристів осучаснюють

— Чи багато серед туристів ветеранів війни, котрі якраз і обирають Карпати для відпочинку?

— Точних даних немає, адже для багатьох із них важливо залишатися анонімними і невідзначеними. Проте, згідно зі спостереженнями, кількість відпочивальників, які обирають наш край, зросла. Зміни в потоці туристів свідчать про те, що Карпатський регіон відіграє важливу роль у забезпеченні відновлення та реабілітації військово-службовців.

Перезавантаження і відпочинок у природному середовищі Карпат з чудовими гірськими пейзажами та цілющим повітрям можуть виявитися саме тим, що потрібно ветеранам війни.

— Безумовно, така велика природо-охоронна установа, як Національний природний парк «Синевир», має, попри війну та пов'язані з нею негаразди, дбати про порядок на своїх територіях: оновлювати, переобладнувати, примножувати наявні туристично-рекреаційні об'єкти та зводити щось нове...

— Наша природоохоронна установа, попри агресію та пов'язані з нею труднощі, продовжує дбати про порядок і розвиток своїх територій. Однією з головних місій парку є підтримка та розширення туристично-рекреаційних можливостей. Адміністрація взяла на себе завдання оновити і модернізувати існуючі об'єкти. Інфраструктура та сервіс для туристів покращуються, стаючи доступнішими і комфорtnішими.

«Синевир» не обмежується лише оновленням існуючих об'єктів, а й активно займається будівництвом нових. Йдеться, зокрема, про прокладання нових стежок і маршрутів, створення оглядових (а не видовищних!) майданчиків і також навчальних центрів, які пропагують екологічну свідомість.

Нешодавно в парку завершено роботи з відновлення і збереження природних ландшафтів, зокрема лісів та водойм. Повністю відновлено пішохідну (під'їзну) дорогу до Синевиру — найбільшого озера природного походження в Українських Карпатах. Провели благоустрій території біля оглядового майданчика та навколо самого озера. Це — важливий етап у збереженні природної краси і створенні зони для відпочинку та насолоди природою.

Прагнемо створити гармонійне середовище, яке задовольнятиме потреби туристів, не порушуючи екосистему.

Також цього року завершили будівництво нового Вільшанського природоохоронного науково-дослідного відділення.

Усі роботи профінансовані за рахунок коштів, виділених зі спеціального фонду парку.

Сподівається, що це не лише покращить естетичний вигляд території, а й сприятиме екологічній стійкості регіону.

Під час воєнних турбулентностей парк залишається важливим символом стійкості, природної краси і туристичного потенціалу. Його приклад свідчить: навіть у найтяжчі часи можна знайти сили для збереження природи і нашої національної спадщини.

...І тепло в домівках країн

— Миколо Юрійовичу, забезпечення дровами мешканців сіл, на землях яких розташовується «Синевир», щороку не втрачає гостроти. Які справи нині?

— Скажу відверто: в серці Карпат, де розташований національний парк «Синевир», тисячі місцевих мешканців знають, що адміністрація прагне й допомагає людям, чим може. А забезпечення дровами — справа першочергова. Бо це тепло взимку в домівках. Це здоров'я і комфорт. Тому щороку восени, перед настанням холодів, парк організовує постачання дров для тисяч родин. Це важливо, бо ця ініціатива дозволяє мешканцям навколоїшніх сіл провести зиму в теплі. Зауважу, що на території населених пунктів, навколо яких простягаються ліси парку, відсутній природний газ. Постачаємо дрова організовано й систематично,

адже під час весняного та літнього періодів накопичується нова партія деревини для підготовки до наступної зими.

Нині, в умовах, коли війна та економічні труднощі даються взнаки, ми повністю забезпечили населення паливними дровами. Наші зусилля спрямовані не лише на збереження природи, а й на турботу про кожну людину, яка мешкає на землях навколо парку.

— Парк — це не тільки місце для відпочинку та наукових досліджень, тут піклуються про охорону та збереження тваринного світу...

— Так. Національний природний парк «Синевир» — особливий світ, де кожен живий організм — від найменшої комахи до величезного бурих ведмедів — має своє значення та роль в екосистемі.

Однією з природних перлин парку є притулки для бурих ведмедів і хижих птахів. Тут вони знаходять безпечне місце для відновлення та відпочинку, а також отримують необхідну підтримку від доглядачів і ветеринарів. Ці фахівці забезпечують такі умови, які найбільш близькі до дикої природи. Клишоногі отримують відповідну дієту, медичний догляд і можливість вільно переміщуватися в безпечному для них середовищі.

Парк приділяє особливу увагу також хижим птахам, які є важливою ланкою у регулюванні популяцій та збереженні різноманіття екосистеми. Є спеціалізовані вольєри та зони для життя птахів, що потребують допомоги чи реабілітації. Тут проводиться наукова та медична робота для вивчення і захисту цих видів.

Ми постійно розширюємо свої можливості для збереження та реабілітації тварин. Зокрема, планується розвиток простору для бурого ведмедя, а саме: розширення природної території, благоустрій локації, будівництво Інформаційного центру з відповідними приміщеннями для службового персоналу тощо. Сподівається, що в наступному році розпочнемо реалізовувати ці проекти.

— Чи не перервала війна контакти «Синевиру» із зарубіжними науковими установами?

— Один із пріоритетів нацпарку — збереження природних територій та водних ресурсів. Ми активно сприяємо обміну даними та інформацією з іншими парками і організаціями для покращення системи моніторингу й збереження біорізноманіття в умовах воєнного конфлікту.

Національний парк успішно функціонує завдяки не лише зусиллям фахівців і внутрішнім ресурсам, а й міжнародному співробітництву з науковими установами з усього світу.

Перед початком війни активно співпрацювали із закордонними науковими установами та організаціями щодо обміну досвідом із природозбереження. Це включало обмін дослідженнями, участь у спільніх проектах, ініціативи з охорони рідкісних видів та екосистем, а також взаємні поїздки.

З початком війни виникли серйозні труднощі в підтриманні цих зв'язків. Обмежені можливості переміщення, фінансові виклики та загальний стрес в країні частково стали на заваді звичній роботі парку і його міжнародним ініціативам.

Попри труднощі адміністрація продовжує таку співпрацю. Проводимо віртуальні конференції, онлайн-дискусії та підтримуємо спільні проекти, щоб забезпечити тягливість обміну ідеями і ресурсами. Сьогодні співпрацюємо з такими зарубіжними установами, як Франкфуртське зоологічне товариство (FZS) та Союз охорони природи Німеччини (NABU), польський ландшафтний парк «Пуща Ромінська»... Визнаємо важливість міжнародної співпраці для збереження природи та розвитку наукових досліджень.

Тому зусилля національного парку спрямовані на подолання викликів і відновлення повноцінної співпраці в майбутньому.

— Чи не заважають виконанню депутатських обов'язків труднощі воєнного часу?

— Під час війни, коли кожен день приносить нові виклики та труднощі, особливо важко вести роботу національного природного парку. Намагаємося як найефективніше утримувати його функціонування в цих умовах, але водночас виконую свої депутатські обов'язки, прагнучи зробити максимум для підтримки виборців, громади і розвитку регіону.

Поєднання ролі директора природного парку і депутата вимагає багато зусиль і часу. Постійно беру участь у засіданнях сесій та комісій обласної ради, активно працюю зі своїми виборцями, вислуховую їхні проблеми і потреби, намагаюся забезпечити максимальну підтримку та допомогу для тих, хто її потребує. За умов війни це завдання стає ще складнішим. Проте я вірю у майбутнє своєї землі та продовжує працювати, аби бути корисним для громади.

Розмовляв Василь НІТКА.
Хустський район
Закарпатської області.

Від нині Колочавське ПНДВ гордо носитиме ім'я МИКОЛИ ЯРЕМИ

В одному з природоохоронних науково-дослідних відділень Національного природного парку «Синевир», де природа і праця людей взаємодіють, з'явилася нова назва, що звучить як героїчна оповідь – Колочавське ПНДВ ім. Миколи Яреми. Таке рішення прийнято дирекцією парку після загибелі на війні 18 грудня 2022 року героя-воїна Миколи Юрійовича, який протягом багатьох років очолював це природоохоронне науково-дослідне відділення. Його професіоналізм, порядність і відданість рідній землі залишили великий слід, який тепер носить назва цієї установи.

Такі як Микола - це герой, які своїми життями платять за нашу свободу та безпеку.

Саме у День його народження, пройшла церемонія відкриття меморіальної дошки загиблому воїну Миколі, куди запрошено родину загиблого, воїнів-побратимів, колег по роботі, представників влади та громадськості.

Його загибель стала великою втратою не лише для родини та друзів, але й для всього колективу нацпарку.

Всі присутні взяли участь у панахидній молитві за полеглого воїна, який поповнив лави небесного воїнства. Молитву та освячен-

ня меморіальної дошки провів рідний брат Миколи – священик с. Колочава-Брадолець греко-католицької церкви «Преображення Господнього» отець Іван Ярема.

Організатором цього заходу виступило керівництво НПП «Синевир». Згадуючи його велику

жертву, друзі, колеги по роботі вирішили вшанувати його ім'я, надаючи назву Колочавському ПНДВ на його честь. Вона нагадуватиме про те, що свобода та мир приходять із великою ціною, і ми завжди повинні шанувати тих, хто готовий захищати ці цінності.

«Микола Ярема, був не лише воїном, але і вмілим керівником природоохоронної установи та визнаним фахівцем у справах лісового господарства. До відбутия на фронт, він чимало років пропрацював у нацпарку, здійснюючи раціональне використання лісових ресурсів та забезпечував їх стале збереження. Він відзначався не тільки своєю працею, але й великим серцем, готовим допомогти своїм односельчанам і товаришам у будь-який момент. Вміле керівництво, дисципліна та величезний досвід робили його неперевершеним лідером. Його життя здавалося б, могло б бути прикладом для інших, і воно таким і залишається» - наголосив у своїй промові директор парку Микола Дербак.

Власкор.

Вражаючий пейзаж озера Синевир

У серці Карпат, де природа виткала Саме із настанням зими, вода від своєї дивовижні полотна, розташоване країв берега і по всій площині одне з найчарівніших місць – озеро водяного дзеркала замерзла, де Синевир. Це озеро, яке вражає своєю утворилася крига товщиною 2-3 красою протягом усіх пір року і сантиметри і лісові меблі, набуває особливого обличчя в оглядовий майданчик опинилися в холодні зимові дні, коли повністю обіймає льоду. Цьому природному сковане льодом, затоплене та накрите явищу сприяли великі опади, що сніговим покривом.

Озеро Синевир, що розташоване на висоті понад 989 метрів над рівнем моря, визначається своєю дивовижно глибокою та прозорою водою. Проте, коли зимовий мороз обіймає ці краї, воно перетворюється у крижане казкове панно, яке вражає своїм крижаним та сніговим покривом.

Як засвідчують результати спостережень фахівців наукового відділу НПП «Синевир», за останні десятиріччя ніколи не відмічалося, щоб в кінці листопада на початку грудня рівень води в озері Синевир піднявся до п'яти метрів.

Юрій ТЮХ,
начальник наукового відділу

ТОП-10 Закарпаття: НОВІ ВИСОТИ ДЛЯ НПП "СИНЕВИР"

Туристично-інформаційний центр Закарпаття (<http://tourinform.org.ua>) підвів підсумки сезону та сформував рейтинг – Туристичні відзнаки 2023 року по Закарпатській області, за версією Турінформ.

У рейтинг потрапили проекти різних організацій, виконавців, у напрямку розвитку культури, традицій та індустрії туризму Закарпаття за 2023 рік. Експерти «Турінформ Закарпаття» провели узагальнення, взявші до уваги масову інформацію, оцінку впливу. До уваги брались показники впливу на розвиток інфраструктури, привабливості території Закарпатської області.

Туристичні відзнаки 2023 року – рейтинг Турінформ Закарпаття.

За результатами експертного опитування, визначено кращі ініціативи та проекти для туристичного ринку Закарпаття-2023 у наступних номінаціях:

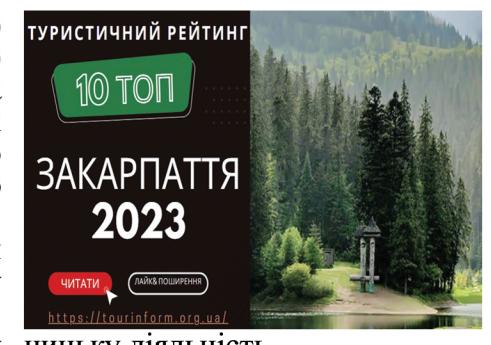
1. Спільнота «Чисто Де», за екологічну акцію з прибирання території «Закарпатське море».

2. Замок «Паланок» за проект кінозалу та мультфільму «Історія замку Паланок», що популяризує історію Закарпаття, просвітницьку діяльність.

3. Організація «Karp restorer», за реалізований проект «Реставрація настінного живопису головної нави Ужгородського Хрестовоздвиженського греко-католицького Катедрального Собору» у м. Ужгород.

4. Майстер Степан Тихоненко, за проект «Горянська вієлла», відтворення старовинного струнного інструменту із фрески Горянської ротонди.

5. 5. «Селиський Прихисток», Нижнє Селище, керівник Інна Пригаря, за волонтерську та просвіт-

ницьку діяльність.

6. Серія музеїв проектів по території Берегівського району (Мужієво, Шаланки, Вишково), Закарпатська угорська туристична рада, керівник Андраш Мештер.

7. Шаталов Олександр, за розвиток економічного потенціалу села Кваси та громади, крафтові та туристичні продукти.

8. Екскурсії з Максом Адаменко, за проект «Екскурсія за донат», на підтримку ЗСУ.

9. НПП «Синевир», за розвиток інфраструктури території національного парку, дороги до озера Синевир.

10. Закарпатський краснавчий музей «Ужгородський замок», за розвиток потенціалу музейного комплексу.

За словами Олександра Коваля, керівника «Турінформ Закарпаття», даний рейтинг «Туристичні відзнаки 2023 року по Закарпатській області» відкриває перед нами перелік лише частини визначних ініціатив, які не лише приносять користь місцевому туризму, але й залишають слід у серці та душі кожного відвідувача. Закарпаття розвивається, зберігаючи природну, культурну, архітектурну спадщину та збагачуючи свій туристичний потенціал для майбутніх поколінь.

Турінформ Закарпаття

«Синій Вир»

Еколого-освітній часопис
Засновник і видавець громадське
об'єднання «Товариство «Синій Вир».
Свідоцтво про державну реєстрацію
Серії ЗТ №214
РЕДАКТОР
МИКОЛА ДЕРБАК
Комп'ютерна верстка та дизайн
Мар'яна Печкан
Газету набрано і зверстано у
видавничому центрі НПП «Синевир»

Адреса:
с. Синевир, 1626, Хустський р-н.,
Закарпатська обл., 90041
e-mail: npp-synevir@ukr.net
www.npp-synevir.net.ua

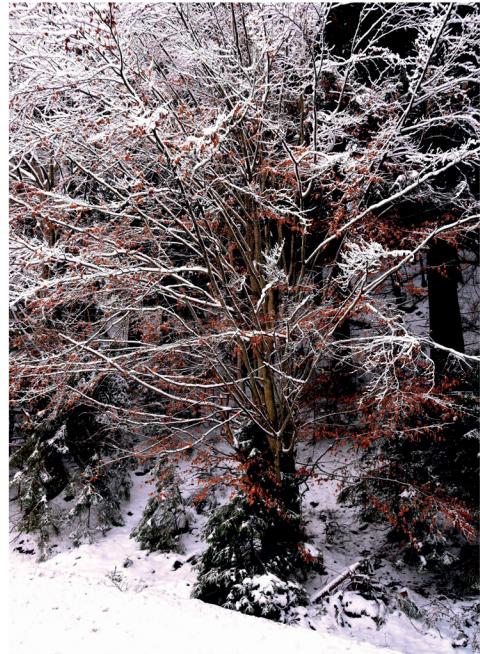
За точність наведених фактів відповідальність несе автори матеріалів.
Листування з читачами – тільки на сторінках газети.

Тираж 500 прим.
Зам.

Номер віддруковано у НПП «Синевир»
90041

Зима в нацпарку «Синевир»: записки літератора

Похмуру осінь змінила зима — чудова та неймовірна пора року. Падає пухнастий сніг і все навколо вкрилось білою пухнастою ковдрою.

Особливо гарно в ясні дні! Промені сонця, відбиваючись і переливаючись на снігу, заповнюють все яскравим світлом.

Ялини в нацпарку «Синевир» стоять у снігові, немов яблуні в цвіту. Вони теж білі-білі, наче вкриті м'якою і пухнастою ковдрою. І тільки де-не-де стирчать яскраво-оранжеві листочки бука... Неймовірне видовище, правда-ж?

А хочете пожити серед такої краси? А подихати запахом ялинок? Щиро запрошуємо відвідати національний природний парк «Синевир», бо на нашу думку, зима — найдивовижніша пора року і її потрібно побачити обов'язково!

Мар'яна ПЕЧКАН,
фахівчиня відділу ЕОР

НПП «Синевир» відвідав ЛЕЙФ МІЛЛЕР

Генеральний директор Союзу охорони природи та біорізноманіття Німеччини (NABU) Лейф Міллер, зі своєю командою вперше побував в НПП «Синевир». Основна мета візиту іноземців - підвищити співпрацю з українською стороною щодо подальшого офіційного партнерства NABU в Україні.

Разом із членами делегації, його було ознайомлено з результатами реалізації проекту «Підтримка реабілітаційного центру бурого ведмедя на території НПП «Синевир». Того ж дня здійснили огляд зелених класів та побували на потенційних оглядових майданчиках, відкриваючи для себе унікальну красу та багатство природи неповторного ландшафту парку.

Гості висловили захоплюючі враження від унікальності кожного майданчика та побажали максимально зберегти їхню природну красу при будь-якому розвитку туристичної інфраструктури.

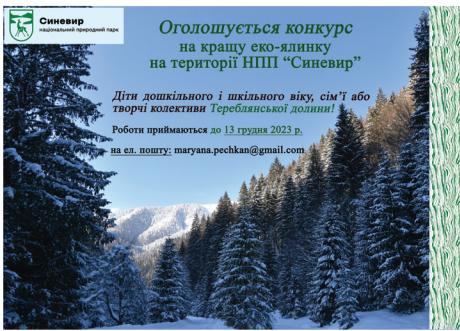

Також, однією з ключових точок на маршруті стали «зелені класи». Це інноваційна ініціатива, спрямована на освіту підростаючого покоління та підвищення його свідомості щодо природи та біорізноманіття в цілому.

Обговоривши можливості спільнотої реалізації проектів зі збереженням природи та сталого туризму, представники парку разом із іноземними гостями, закріпили важливість подальшої співпраці для досягнення загальних екологічних цілей.

Любов ТІЛЬНЯК,
фахівчиня відділу ЕОР

Акція "Збережи Ялинку"

Природні парки є не лише місцем відпочинку для людей, але й унікальними екосистемами, які забезпечують багатий біорізноманіття та здорове середовище. У зусиллях підтримки цих екосистем та відзначення святкового сезону без зайвого екологічного навантаження, Національний природний парк «Синевир» розпочав проводити акцію "Збережи Ялинку".

Головною метою цієї акції "Збережи Ялинку" є залучення уваги громадськості до важливості охорони природи та відповідального використання ресурсів під час святкового сезону. Замість того, щоб рубати ялинки для короткочасного святкового задоволення, працівники державної охорони природно-заповідного фонду НПП «Синевир» закликають зберігати та дбати про природні ялинки, що зростають в лісах парку.

Заздалегідь оголошується широка інформаційна кампанія для залучення уваги громадськості та визначення природних парків, які беруть участь у акції. Спеціальні веб-сайти та соціальні мережі використовуються для поширення інформації.

Фахівцями парку проводяться партнерські заходи (еко-мастер-класи) серед дутей та дорослих щодо того, як прикрашати та доглядати за живою ялинкою вдома, забезпечуючи її продовжене життя, а також створення новорічної композиції власноруч.

Акція "Збережи Ялинку" сприяє розвитку екологічної свідомості та відчуття відповідальності за вирубування ялинок та ставлення до своєї природи.

Нагородження переможців відбулось у центральному корпусі НПП «Синевир» 19 грудня 2023 року.

Щиро дякуємо учням і їхнім керівникам за участь у конкурсі!

Мар'яна ПЕЧКАН,
фахівчиня відділу ЕОР

Вітаємо!

Щиро вітаємо з Днем народження Стеця Миколу Миколайовича, майстра ВВПР.

З цієї нагоди бажаємо імениннику, щоб у вашому житті часто траплялися радісні події, здоров'я було міцним, в будинку – мир і достаток, щоб все задумане збулося, і радість була вашим гостем кожен день.

***

У грудні святкують День народження працівники НПП «Синевир»:

Бугина Микола Іванович, заст. нач. ВОПСС;

Беца Михайло Васильович, начальник господарського відділу;

Чуп Надія Андріївна, фахівець з ЕОР;

Росада Мар'яна Василівна, провідний економіст;

Печкан Світлана Іванівна, провідний інженер з рекреації;

Скира Василь Васильович, сторож;

Бугина Іван Васильович, інсп. I кат. Чорноріцького ПНДВ;

Іваниш Василь Васильович, майстер з ОП Колочавського ПНДВ;

Дербак Іван Васильович, інсп. I кат. Колочавського ПНДВ;

Кливець Михайло Михайлович, інсп. I кат. Вільшанського ПНДВ;

Чуп Василь Миколайович, сторож;

Цімбота Мар'яна Юрівна, секретар.

Бажаємо колегам сонячного настрою, ясної долі, людського тепла, невичерпної енергії та подальших щасливих років життя.

З поговою та щирими побажаннями - колектив НПП «Синевир».

З 60-м ювілеєм вітаємо
Куруда Миколу Михайловича, начальника відділу ЕОР.

Бажаємо невпинного руху вперед, успішного здійснення всіх планів та задумів. Вірних друзів, удачі в роботі й вічної весни в душі!

Хай життя здається добрим дивом, Цікавим, радісним, щасливим.

А плідні справи та шляхи, Благословенні будуть Богом і людьми!

***
З 55-річчям вітаємо
Чабрун Ольгу Миколаївну, іпідсобну працівницю.

Вітаємо Вас з прекрасною ювілейною датою! Бажаємо набуття гармонії, життєвої мудрості, благополуччя, міцного здоров'я, любові і турботи з боку близьких.

Вітаємо з 40-річчям
Стеця Михайла Івановича, інс. I-к. Синевирського ПНДВ.

Нехай кожен день приносить лише хороші новини, позитивні емоції, удачу та Божу благодать.